

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.2.4.2014.JŻ

**Pan
Jan Kamont
Kierownik Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Perlejewie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.) w zw. z art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 31 ust.1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.), w dniu 10.03.2014 r. pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w składzie:

- 1) Joanna Żukowska - inspektor wojewódzki - przewodnicząca zespołu kontrolnego (upoważnienie nr 1/2014 znak:PS.I.431.2.4.2014 z dnia 26.02.2014 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej),
- 2) Marek Kiryluk - inspektor wojewódzki - (upoważnienie nr 2/2014 znak: PS.I.431.2.4.2014 z dnia 26.02.2014 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej),

przeprowadzili kontrolę, w trybie zwykłym, w Ośrodku Pomocy Społecznej w Perlejewie, Perlejewo 14, 17-322 Perlejewo zwanym dalej OPS, Ośrodkiem,

O przeprowadzeniu kontroli, dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli Urzędu Gminy w Perlejewie pod poz. nr 5.

Przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą: Prawidłowość działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych, w okresie od dnia 1 sierpnia 2012 r. do dnia kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm., aktualna publikacja Dz.U. z 2012 r., poz.1228 z późn. zm.), zwaną dalej ustawą, na podstawie § 1 pkt 9 Statutu z dnia 05 grudnia 2004 r. Ośrodka Pomocy Społecznej w Perlejewie (Dz. Urz. Woj. Podl., z 2005 r. Nr 8 poz.137 ze zm.).

W Ośrodku wyodrębniono komórkę do realizacji zadań wynikających z ustawy.

Osobą upoważnioną do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania, a także do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust.1 i 2 ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy (zarządzenie Nr 36/10 Wójta Gminy Perlejewo z dnia z dnia 23 sierpnia 2010 r. wydane na wniosek Kierownika Ośrodka) jest pracownik zatrudniony w Ośrodku na stanowisku referenta ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

Wójt Gminy upoważnił również do podejmowania działań i prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz wydawania w tych sprawach decyzji kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej, na podstawie zarządzenia nr 35/10 Wójta Gminy Perlejewo, z dnia 23 sierpnia 2010 r.

Powyższe upoważnienia powinny zostać wydane od 14 czerwca 2010r. tj. od dnia obowiązywania art.8 a-c ustawy.

Dokumenty związane z realizacją zadania w kontrolowanym okresie, podpisane zostały przez upoważnione osoby, zgodnie z ich zakresem czynności.

W trakcie kontroli, wyjaśnień udzielał kierownik OPS oraz referent ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

Ocenę kontrolowanej jednostki dokonano na podstawie następujących ustaleń:
W ewidencji OPS w okresie od dnia 1 sierpnia 2012 r. do dnia kontroli zarejestrowanych było 12 dłużników alimentacyjnych (informacja z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień z dnia 10.03.2014r. – w aktach kontroli), w tym 9 dłużników zamieszkałych na terenie gminy, 3 dłużników przebywało na terenie innych gmin.

W kontrolowanym okresie, pod względem legalności i rzetelności porównano zgodność działań podejmowanych przez OPS z przepisami wynikającymi z ustawy, w stosunku do 7 akt dłużników alimentacyjnych (tj. wszystkich wobec, których prowadzone były działania w kontrolowanym okresie), wybranych z teczek dłużników udostępnionych przez pracownika OPS.

W wyniku powyższych czynności stwierdzono, że Ośrodek podjął następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

a) **jako organ właściwy dłużnika**, zwany dalej OWD, tj.:

- 1) przeprowadzał wywiad alimentacyjny z dłużnikiem w celu ustalenia jego sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej, a także stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odebrał od dłużnika alimentacyjnego oświadczenie majątkowe, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy,
- 2) przekazywał informacje do komornika oraz organu właściwego wierzyciela z przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń majątkowych (w tym wszelkie posiadane informacje istotne dla skuteczności egzekucji),
- 3) informował wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach,
- 4) zobowiązał dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy oraz informował właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- 5) wszczynał postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- 6) wydawał decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- 7) kierował wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika,
- 8) występował z wnioskiem do starosty o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy w przypadkach, gdy ustała przyczyna zatrzymania prawa jazdy,
- 9) składał wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88 poz.553 z późn. zm.)
- 10) informował dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w razie powstania zaległości dłuższej niż 6 miesięcy (w 1 przypadku działający jako OWW).

b) **jako organ właściwy wierzyciela**, zwany dalej OWW (w 1 przypadku działający również jako organ właściwy dłużnika) tj.:

- 1) przekazywał dłużnikom oraz organowi właściwemu dłużnika informacje o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa, określonych w art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy,
- 2) zgłaszał do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych. Podstawą zgłoszeń była *umowa o współpracy pomiędzy Wójtem Gminy Perlejewo*

a Spółką Akcyjną Info Monitorem Biurem Informacji Gospodarczej z siedzibą w Warszawie zawartą w dniu 17 lutego 2009r.,

- 3) kierował wnioski do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 4) wszczynał postępowanie z urzędu przed wydaniem decyzji administracyjnej w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 5) wydawał decyzje administracyjne w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 6) kierował upomnienia oraz wystawiał tytuły wykonawcze,
- 7) informował organ właściwy dłużnika oraz dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu dłużnika wynikającym z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Ośrodek działający jako organ właściwy wierzyciela lub dłużnika w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnień dot. wytoczenia powództw wobec innych osób uprawnionych do alimentacji, ze względu podeszły wiek rodziców dłużników, niejednokrotnie wymagających opieki i wsparcia finansowego.

Pod względem rzetelności, na podstawie wszystkich skontrolowanych akt spraw stwierdzono, że działania wobec dłużników były podejmowane przez OPS we właściwej formie i terminach, zgodnie z ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm. obowiązująca publikacja Dz. U. z 2013 r., poz. 267) oraz z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541, z późn. zm.), za wyjątkiem:

- wydawania decyzji administracyjnej w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego (dotyczy akt opisanych w arkuszach ustaleń nr 1,4),
- wydawania upomnień do dłużnika (dotyczy akt opisanych w arkuszach ustaleń nr 3),
- kierowania wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy (dotyczy akt opisanych w arkuszach ustaleń nr 5),
- składania wniosku do prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (dotyczy akt opisanych w arkuszu ustaleń nr 5).

Powyższe czynności podejmowane z opóźnieniem miały wpływ na prawidłową realizację obowiązków wynikających z ustawy.

Ponadto wszystkie decyzje w sprawie zwrotu przez dłużnika świadczenia z funduszu alimentacyjnego zawierały zapis, iż zwrotu należności należy dokonać w terminie *30 dni od daty otrzymania decyzji*, właściwym jest zapis *30 dni od uprawomocnienia się decyzji*.

Natomiast w kontrolowanych aktach spraw stwierdzono następujące nieprawidłowości (w pojedynczych przypadkach):

- 1) kierowanie upomnień do dłużnika po ok. 3 miesiącach od dnia doręczenia decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika świadczenia z funduszu alimentacyjnego (dotyczy akt opisanych w arkuszu ustaleń z kontroli nr 3),
- 2) nie zwrócono się z ponownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika, wobec braku informacji o podjętych działaniach w ciągu 2 miesięcy od daty wysłania wniosku (dotyczy akt opisanych w arkuszu ustaleń z kontroli nr 2).

Wykaz skontrolowanych akt zawierających stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia opisano w arkuszach ustaleń z kontroli nr 1-7.

Mając na uwadze powyższe nieprawidłowości i uchybienia w zakresie realizacji ww. zadań, wykonywanie zadań w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z uchybieniami. Stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały żadnych skutków prawnych.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień było niestosowanie lub niewłaściwe stosowanie przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz przepisów kodeksu postępowania administracyjnego.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości było:

- 1) podejmowanie działań w stosunku do dłużników z opóźnieniem,
- 2) nieterminowe przeprowadzanie postępowania egzekucyjnego,
- 3) niewywiązywanie się z obowiązku wynikającego z ustawy.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia są pracownik realizujący zadania wynikające z ustawy, zatrudniony w Ośrodku na stanowisku referenta ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem realizacji ustaw kierownik Ośrodka.

Do projektu wystąpienie pokontrolnego znak: PS-I.431.2.4.2014.JŻ. z 28 marca 2014 r. nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

- 1) niezwłoczne podejmowanie wszelkich działań wobec dłużników alimentacyjnych, w tym występowanie do organu właściwego dłużnika z ponownym wnioskiem o podjęcie działań, w przypadku nieotrzymania odpowiedzi,
- 2) terminowe podejmowanie działań wobec dłużnika, tj.:
  - a. wydawanie decyzji administracyjnej w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - b. kierowanie upomnień do dłużnika,
  - c. składanie wniosku do prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny
  - d. kierowanie wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy,
- 3) w decyzjach w sprawie zwrotu przez dłużnika świadczenia z funduszu alimentacyjnego, właściwe formułowanie zapisu dotyczącego terminu wpłaty należności.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybienia.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach i wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Krzysztof Radziszewski – Wójt Gminy Perlejewo
2. a/a